

بسمه تعالی
دفتر توسعه آموزش (EDO)

گروه آموزشی سلامت، ایمنی و محیط زیست
Lesson Plan – طرح درس

نام درس: ارزیابی اثرات توسعه بر بهداشت و محیط زیست	
نوع درس: نظری/عملی تعداد واحد: ۲ واحد (۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی) پیش نیاز: ندارد	کد درس: ۹۵۷۰۱۷ مدت تدریس: ۲۶ ساعت نظری و ۲۶ ساعت عملی (۱۷ جلسه) رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف: کارشناسی ارشد مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست مدرس/ مدرسین: دکتر غزاله منظمی تهرانی محل اجراء: دانشکده بهداشت و ایمنی
سال تحصیلی: ۹۸-۱۳۹۷	
نیمسال: اول	

هدف کلی:

شناخت ماهیت و انواع طرح‌های توسعه‌ای و سپس شناسایی انواع فرآیندهای ارزیابی اثرات و تکنیک‌های ارزیابی اثرات توسعه بر سیمای محیط زیست

اهداف ویژه:

در پایان این دوره انتظار می‌رود فراگیر:

محتوای آموزش و ترتیب ارائه دروس:

ردیف	جلسات	موضوع جلسه	مدرس
۱	جلسه اول	معرفی سرفصل ها، چارچوبه تدریس، بیان انتظارات، نحوه تعامل فرایندهای آموزشی، پژوهشی و دانشجویی	دکتر منظمی تهرانی
۲	جلسه دوم	آشنائی با تعاریف و مفاهیم پایه	دکتر منظمی تهرانی
۳	جلسه سوم	آشنایی با فرآیند ارزیابی اثرات توسعه بر محیط زیست (EIA)	دکتر منظمی تهرانی
۴	جلسه چهارم	معرفی پروژه‌های مشمول ارزیابی و شناخت اثرات آنها بر ابعاد مختلف زیست محیطی - اهداف، ضرورت‌ها و منافع بررسی اثرات طرح توسعه بر محیط زیست	دکتر منظمی تهرانی
۵	جلسه پنجم	بررسی اثرات توسعه بر اکوسیستم ها	دکتر منظمی تهرانی
۶	جلسه ششم	آشنائی اجمالی با روش‌های ارزیابی اثرات زیست محیطی (EIA)	دکتر منظمی تهرانی
۷	جلسه هفتم	بررسی روشهای نوین و قدیم ارزیابی اثرات	دکتر منظمی تهرانی
۸	جلسه هشتم	بیان معایب و مزایای روشهای مورد استفاده در کشورهای در حال توسعه	دکتر منظمی تهرانی
۹	جلسه نهم	بررسی مطالعات موردی و گزارشهای موجود با روشهای مختلف ارزیابی	دکتر منظمی تهرانی
۱۰	جلسه دهم	بررسی روشهای تقلیل اثرات سوء و برنامه های مدیریت زیست محیطی	دکتر منظمی تهرانی
۱۱	جلسه یازدهم	برنامه ها و روش های پایش در طرح های توسعه ای مختلف	دکتر منظمی تهرانی
۱۲	جلسه دوازدهم	نحوه تهیه یک گزارش ارزیابی با ذکر مثال های مختلف	دکتر منظمی تهرانی
۱۳	جلسه سیزدهم	بازدید از سازمان حفاظت محیط زیست جهت بررسی یک طرح توسعه ای موجود و روند بررسی و تصویب آن	دکتر منظمی تهرانی
۱۴	جلسه چهاردهم	ارائه پروژه دانشجویان در زمینه ارزیابی اثرات توسعه (مبتنی بر اصول سازمان حفاظت محیط زیست)	دکتر منظمی تهرانی
۱۵	جلسه پانزدهم	ارائه پروژه دانشجویان در زمینه ارزیابی اثرات توسعه (مبتنی بر اصول سازمان حفاظت محیط زیست)	دکتر منظمی تهرانی
۱۶	جلسه شانزدهم	ارائه پروژه دانشجویان در زمینه ارزیابی اثرات توسعه (مبتنی بر اصول سازمان حفاظت محیط زیست)	دکتر منظمی تهرانی
۱۷	جلسه هفدهم	حل مسائل و پاسخگویی به سوالات	دکتر منظمی تهرانی

روش تدریس (آموزش):

- سخنرانی
- پرسش و پاسخ
- حل مسئله
- بازدید از سازمان حفاظت محیط زیست - دفتر ارزیابی زیست محیطی

وظایف و تکالیف (فعالیت‌های) دانشجو:

- پاسخگویی به سوالات و حل مسائل
- پژوهش و ارائه مطالب
- شرکت در بحث‌های کلاسی و بازدید

نحوه ارزشیابی دانشجو:

- مشارکت فعال در کلاس: ۲ نمره
- ارائه شفاهی: ۳ نمره
- امتحان نهایی: 15 نمره

منابع آموزشی:

- -منوری، مسعود، ۱۳۸۳، راهنمای ارزیابی اثرات زیست محیطی طرح‌های گردشگری و طبیعت گردی. انتشارات کتاب فرزانه.
- -منوری، مسعود، ۱۳۸۸، اثرات زیست محیطی پروژه‌های توسعه. انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.
- - مخدوم، مجید، ۱۳۹۰، دستورالعمل تهیه و تدوین طرح پارکداری و طراحی مهندسی پارک‌های جنگلی و چارک‌های طبیعی. انتشارات مرکز نشر دانشگاهی (چاپ سوم)، تهران، ایران.
- مجنونیان، هنریک، میرابزاده، پرستو و دانش، محمد، ۱۳۹۳، راهنمای ارزیابی پیامدهای توسعه بر محیط زیست، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ایران.
- Morris, P. and Therivel, R. (Eds), 2001. *Methods of Environmental Impact Assessment*, 2nd edition, Spon Press. London (2008 reprint). Taylor & Francis.
- Hughes, J. D. (2009). *An environmental history of the world: humankind's changing role in the community of life*. Routledge.
- Glasson, J., & Therivel, R. (2013). *Introduction to environmental impact assessment*. Routledge.
- Therivel, R., Wilson, E., Heaney, D., & Thompson, S. (2013). *Strategic environmental assessment*. Routledge.